

Wojciech Kasperski

WPŁYW WIELKICH KLĘSK ŻYWIOŁOWYCH NA SYSTEM I RYNEK UBEZPIECZEŃ W POLSCE W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM

Streszczenie

Artykuł stanowi próbę przedstawienia problemu klęsk żywiołowych i wpływu tych klęsk na gospodarkę i funkcjonowanie rynku ubezpieczeniowego w okresie dwudziestolecia międzywojennego w Polsce. Autor pokazuje obraz Polski, która zmagając się z wieloma problemami – od scalania państwa pod względem prawnym, poprzez odbudowę zniszczonej przez wojnę gospodarki – zmuszona była ponieść ogromne koszty będące następstwem klęsk żywiołowych. Klęsk, które w połączeniu z różnego rodzaju zawirowaniami gospodarczymi, ukazują Polskę, z występującymi średnio co trzy lata przeciwnościami. Już bowiem w 1921 r. teren całego kraju nawiedziły rekordowe upały powodujące ogromne straty w gospodarce, głównie w rolnictwie. Połowa lat dwudziestych to okres nie tylko szalejącej inflacji w Polsce, to również walka z powodzią będącą największą katastrofą naturalną na ziemiach polskich od przeszło trzech wieków. Lata 1926-1929 to czas największego rozkwitu gospodarczego Polski międzywojennej. Pierwsze oznaki załamania gospodarczego Polska odczuwa już w 1929 r., wcześniej jednak, bo latem 1928 r., zмага się z trąbą powietrzną, która szalejąc nad Polską, zniszczyła wiele zabudowań, zrównała z ziemią ogrom hektarów lasów i pozbawiła życia wiele istnień ludzkich. Podobne skutki odnotowano w 1931 r., gdzie huragan o nienotowanej w ówczesnych czasach sile przeszedł nad Lublinem i jego okolicami. Przełom 1928/29 r. zapisał się natomiast w kartach historii naszego narodu jako zima stulecia. Kolejna powódź nawiedziła Polskę już w 1934 r., kiedy Polska nie podniosła się jeszcze po załamaniu gospodarczym spowodowanym światowym kryzysem ekonomicznym. Powódź spowodowała straty przekraczające kwotę 84 milionów złotych. W pracy autor przedstawił również zmiany w obowiązującym prawie wymuszone klęskami, a przede wszystkim ustawę o ochronie przed pożarami i innymi klęskami. Ustawę, na podstawie której, straż i pogotowia pożarne, po części finansowane przez ubezpieczycieli, mogły się rozwijać, tak by jak najlepiej zabezpieczyć społeczeństwo i ich mienie przed klęskami żywiołowymi.

Słowa kluczowe: klęski żywiołowe; dwudziestolecie międzywojenne; rynek ubezpieczeniowy; historia ubezpieczeń

THE IMPACT OF MAJOR DISASTERS ON THE SYSTEM AND THE INSURANCE MARKET IN POLAND IN THE INTERWAR PERIOD

Summary

The article is an attempt to present the problem of natural disasters and their influence on the economy and the functioning of insurance market during the interwar period in Poland. The author reveals the picture of Poland which grappling a number of issues like unifying the legislature of the country or rebuilding the economy deteriorated by the war, was to increase its expenditure in the aftermath of natural disasters. The disasters which together with various economic turbulence depict Poland as the one having to face some struggles on average every three years. As early as in 1921 the whole territory of Poland was struck by scorching heats resulting in huge loses in its economy, especially in agriculture. Half of the twenties, it is the

period of raging inflation but also a struggle with the flood which had been the greatest natural disaster on the territory of Poland for over three centuries. Years 1926-1929 were the time of the heyday of Polish economy of the interwar period. Poland suffered first signs of economic breakdown in 1929, however, earlier in summer 1928, it faced a tornado raging over Poland destroying houses, obliterating forests and claiming lives of many. Similar outcome was brought about in 1931 in the area of Lublin where a hurricane of unprecedented force ravaged the land. The turn of the year 1928/29 marked itself in the history of our nation as the winter of the century. Another flood ravaged Poland in 1934 when Poland still not fully recovered after the economy collapse caused by the great depression. The flood has caused losses exceeding 84 million zlotys. In the article the author also presents changes in the binding legislature forced by the disasters and above all the bill concerning fire and other natural disasters prevention. The bill which due to the participation of the insurers allowed the fire brigades and firefighter depots to develop so that the society and its property could be safeguarded against the disasters.

Key words: natural disasters; interwar period; insurance market; history of insurance